

Opinia Komitetu Regionów „Postkopenhaska międzynarodowa polityka przeciwdziałania zmianie klimatu”

(2011/C 42/03)

KOMITET REGIONÓW

- Podkreśla, że europejskie wielowymiarowe podejście do przeciwdziałania zmianie klimatu na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym może służyć jako przykład spójnej koncepcji działania, a także jako wzór dla krajów spoza Europy. Istotnymi warunkami są tu przejrzyste, międzysektorowe struktury oraz skuteczny system finansowania dostępny dla samorządów lokalnych i regionalnych.
- Zdecydowanie popiera inicjatywę Porozumienia Burmistrzów, by do 2020 r. zmniejszyć emisje CO₂ w ponad 2 150 miastach europejskich o ponad 20 %, oraz zakłada, że udostępnione zostaną niezbędne środki w celu rzeczywistej realizacji wytyczonych celów.
- Twierdzi, że konstruktywnym sposobem obopólnego angażowania władz lokalnych i krajowych w działania na rzecz przystosowania się do zmiany klimatu jest zawieranie umów nastawionych na osiągnięcie konkretnego rezultatu, w ramach których władze na każdym szczeblu zarządzania mogą dobrowolnie zobowiązać się do działania na rzecz ograniczania zmiany klimatu oraz wspólnie angażują się w działania drugiej strony i przyjmują za nie odpowiedzialność.
- Podkreśla rosnące znaczenie zawieranych między regionami i przedsiębiorstwami sektorowych lub międzysektorowych sojuszy na rzecz energii i klimatu, takich jakie uczestniczyły już w procesie negocjacji kopenhaskich. Sojusze te trzeba rozwijać w sposób celowy, tak aby intensywniej i jak najszybciej opracowywać i wdrażać technologie niskoemisyjne. Główna rola przypada tu decydom szczebla lokalnego i regionalnego oraz małym i średnim przedsiębiorstwom (MSP).
- Ponownie wskazuje na fakt, że potrzebne są dodatkowe środki finansowe na realizację działań łagodzących i dostosowawczych na szczeblu lokalnym i regionalnym.

Sprawozdawca:	Nicola BEER (DE/ALDE), sekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości, Integracji i Spraw Europejskich kraju związkowego Hesja
Dokument źródłowy:	Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Post-kopenhaska międzynarodowa polityka przeciwdziałania zmianie klimatu: natychmiastowe kroki, aby ożywić globalne działania” COM(2010) 86 wersja ostateczna

I. ZALECENIA POLITYCZNE

KOMITET REGIONÓW

1. Podkreśla, że zmiana klimatu będzie miała bezpośredni wpływ na wszystkie istoty żywe na Ziemi, niezależnie od warunków geopolitycznych. Jednym z wielkich wyzwań naszych czasów jest ograniczenie zagrażającego nam ocieplenia i przeciwdziałanie skutkom zmiany klimatu.

2. Podkreśla w tym kontekście szczególną rolę władz szczebla niższego niż krajowy, a zwłaszcza decydentów lokalnych i regionalnych w Europie, którzy ze względu na bliski kontakt z obywatelami pełnią kluczową funkcję w realizacji działań w ramach walki ze zmianą klimatu.

3. Zdecydowanie popiera zamiar Komisji, by wykorzystać ten potencjał w celu przeciwdziałania zmianie klimatu. Trwałe kształtowanie świadomości społecznej, w połączeniu z przekształcaniem gospodarki w gospodarkę efektywnie korzystającą z zasobów, to konieczny warunek osiągnięcia ambitnych celów w dziedzinie klimatu.

Komunikat Komisji

4. Przyjmuje z zadowoleniem fakt, że Komisja postanowiła przekształcić ogólny konsensus w kwestii zmiany klimatu w konkretne działania i dała wyraz swemu zdecydowaniu, opracowując strategię służącą utrzymaniu tempa globalnych wysiłków na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu oraz ich ożywieniu.

5. Stwierdza, że zmiana klimatu, wraz z jej skutkami, które są różne w różnych regionach, jest uznanym naukowo zjawiskiem o zasięgu światowym, a społeczność międzynarodowa w coraz większym stopniu akceptuje potrzebę pilnego podjęcia działań, zgodnie z zaleceniem IPCC. Już w 2008 r. Unia Europejska wyznaczyła sobie ambitne cele, mianowicie obniżenie do roku 2020 emisji gazów cieplarnianych o 20 %, zwiększenie o 20 % udziału energii ze źródeł odnawialnych w ogólnej produkcji energii oraz zmniejszenie o 20 % zużycia energii. Cele te ujęte są również w strategii „Europa 2020” i znajdują pełne poparcie Komitetu Regionów.

6. Podkreśla międzynarodowy wymiar zmiany klimatu oraz konieczność podjęcia działań na skalę światową.

7. Apeluje, by przyszłe międzynarodowe porozumienie ONZ w sprawie przeciwdziałania zmianie klimatu zawierało rozdział eksponujący rolę władz lokalnych w tym zakresie.

8. Z zadowoleniem przyjmuje fakt, że proces na forum ONZ uważany jest za niezbędny dla szerokiego globalnego zarządzania działaniami w walce ze zmianą klimatu i dlatego zdecydowanie popiera starania na rzecz wiążącego międzynarodowego porozumienia w tej sprawie, które uwzględniałoby w szczególności wytyczne polityczne zawarte w porozumieniu kopenhaskim.

9. Potwierdza swoje pełne poparcie dla celu polegającego na ograniczeniu globalnego ocieplenia do maksymalnie 2 °C.

10. Z radością przyjmuje fakt, że Unia Europejska jest na dobrej drodze do realizacji swoich zobowiązań z Kioto na lata 2008–2012, a także docenia starania, by Europa pozostała wśród najbardziej proklimatycznych regionów świata.

11. Stwierdza, że prowadzone w grudniu 2009 r. negocjacje kopenhaskie w sprawie przeciwdziałania zmianie klimatu z jednej strony umożliwiły wprowadzić szeroką wymianę opinii i doświadczeń na szczeblu międzynarodowym oraz uzyskanie porozumienia politycznego pomiędzy większością państw, które dotąd nie podjęły formalnych zobowiązań, z drugiej jednak nie doprowadziły do zawarcia prawnie wiążącej umowy wykraczającej rangą ponad porozumienie.

12. Podziela pogląd, że UE będzie musiała wzmocnić swe działania komunikacyjne i skoncentrować się przede wszystkim na uzyskaniu wsparcia ze strony różnych partnerów. Komitet podkreśla w tym kontekście, że Unia Europejska musi prezentować wspólne, jednomyślne stanowisko.

13. Jest zdania, że wiążąca międzynarodowa umowa, którą miałyby zaakceptować wszystkie uczestniczące państwa, musi zapewnić integralność środowiskową.

14. Przypomina, że Unia Europejska jest jednym z niewielu wielkich regionów na świecie, które w znaczącym stopniu zmniejszyły emisje CO₂ oraz że z faktu zajmowania tej właśnie pozycji uznanego w skali globalnej lidera wynika i musi wynikać jej szczególna odpowiedzialność za wykorzystanie potencjału w zakresie dalszego zmniejszenia emisji.

15. Zwraca uwagę na fakt, że skutki zmiany klimatu będą bardzo różne w różnych regionach świata i Europy (np. w regionach śródłądowych i górskich czy na wyspach, ze względu chociażby na pustynnienie, topnienie lodowców czy podnoszący się poziom mórz), zatem ocena ewentualnych skutków regionalnych na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym musi uwzględniać tę różnorodność i specyfikę.

16. Opowiada się za większą równowagą między koniecznymi oczekiwaniami a utrzymaniem tempa procesu, tak by nie pojawiły się postawy, które mogłyby go zahamować lub zablokować.

Podsumowanie konferencji kopenhaskiej

17. Ubolewa, że w Kopenhadze nie udało się przeforsować stanowiska Unii Europejskiej w sprawie przeciwdziałania zmianie klimatu.

18. Z zadowoleniem przyjmuje oficjalne ustalenie podczas konferencji kopenhaskiej celu, jakim jest ograniczenie globalnego ocieplenia do maksymalnie 2 °C powyżej poziomu z okresu sprzed uprzemysłowienia, odnosząc się równocześnie do prac IPCC.

19. Z zadowoleniem przyjmuje także fakt, że do dnia 31 stycznia 2010 r. już 55 państw z całego świata zastosowało się do wezwania, by podały do wiadomości wiążące zobowiązania w zakresie ograniczenia emisji. Świadczy to o szerokim i wciąż rosnącym poparciu dla porozumienia oraz o wyraźnej determinacji większości krajów do intensyfikacji działań w walce ze zmianą klimatu. Komitet wyraża przy tym jednak ubolewanie z powodu faktu, że wspomniane łączne zobowiązania są niewystarczające, by osiągnąć przyjęty na konferencji w Kopenhadze cel utrzymania ocieplenia Ziemi poniżej progu 2 °C.

20. Przyjmuje z zadowoleniem fakt, że w porozumieniu kopenhaskim zawarto, także z myślą o koniecznym wsparciu finansowym walki ze zmianą klimatu, podstawowe zasady regularnego monitorowania, przedstawiania sprawozdań oraz weryfikacji (*monitoring, reporting and verification*, MRV), a także oczekuje się przedstawienia działań, które państwa uczestniczące zamierzają podjąć w tej sprawie.

Konieczność podjęcia działań

21. Podkreśla, że w związku ze zbliżającymi się negocjacjami w Meksyku, a zwłaszcza z konferencjami przygotowawczymi do tych negocjacji, należy podjąć znaczne wysiłki mające na celu przekonanie tych krajów lub grup krajów, które uważały, że ich interesy nie zostały dostatecznie uwzględnione w procesie kopenhaskim.

22. Popiera zaproponowane przez Komisję działania mające uwrażliwić państwa trzecie na tę tematykę. W tym kontekście niezbędne jest lepsze zrozumienie postaw, obaw i oczekiwań partnerów w najważniejszych kwestiach jeszcze przed przystąpieniem do negocjacji, tak by przekonać zwłaszcza te kraje, które nie wykazują jeszcze dostatecznej gotowości do zawarcia prawnie wiążącego międzynarodowego porozumienia w sprawie walki ze zmianą klimatu.

23. Podkreśla, że UE musi spójnie realizować mandat negocjacyjny, którym dysponuje od wejścia w życie Traktatu z Lizbony, i wzywa do konsekwentnego wdrażania tych nowych struktur.

24. Zdecydowanie domaga się w związku z powyższym, by już w Cancun Unia Europejska prezentowała jednomyślne stanowisko.

25. Podkreśla, że musi istnieć możliwość pomiaru i kontroli wyników poszczególnych działań i środków na rzecz łagodzenia zmiany klimatu i jej nieuniknionych skutków. Ustalenia dotyczące środków i danych, które trzeba będzie dokumentować, muszą być wiążące dla wszystkich państw, a przy tym nie mogą naruszać niezależności zaangażowanych stron.

26. Podkreśla konieczność dostosowania i wzmocnienia przez Komisję alternatywnej strategii klimatycznej UE na wypadek, gdyby nie udało się zawrzeć międzynarodowego porozumienia.

27. Podkreśla, że należy ze szczególną starannością uwzględnić delikatną równowagę między kompleksowym podejściem zmierzającym do zintegrowanej strategii działania w zakresie polityki energetycznej i klimatycznej a ideą pomocniczości. Państwa członkowskie muszą także w przyszłości mieć możliwość kształtowania takich strategii na własną rękę w przypadkach, które ze względu na specyficzne warunki strukturalne wymagają szczególnych uregulowań; jednocześnie nie może to prowadzić do zakłóceń konkurencji.

28. Uważa, że należy wyraźniej uwypuklić własne postępy w przeciwdziałaniu zmianie klimatu, nie ustawać w wytyczaniu ambitnych celów oraz wspomagać i nagłaśniać sukcesy w ich realizacji, szczególnie na szczeblu regionalnym, za pomocą przykładowych sprawdzonych rozwiązań. Komitet zdecydowanie wskazuje w tym kontekście na rolę obywateli. Bez kształtowania świadomości u podstaw oraz współpracy społeczeństwa nie będzie można osiągnąć ambitnych celów w dziedzinie klimatu.

29. Przyjmuje z zadowoleniem zamiar podjęcia działań także w kwestiach, o których nie było jeszcze mowy w porozumieniu kopenhaskim, takich jak rozwój międzynarodowego rynku emisji oraz ograniczenie emisji w sektorze międzynarodowego transportu lotniczego i morskiego w porozumieniu z ICAO i IMO.

30. Uznaje włączenie żeglugi powietrznej i morskiej do światowego systemu handlu uprawnieniami do emisji, powiązane z limitem emisji i z harmonogramem ich ograniczania, za ważny krok w kierunku zmniejszenia emisji związków węgla, zarazem jednak stwierdza, że z punktu widzenia konkurencyjności należy uwzględnić szczególne uzależnienie niektórych regionów, jak np. wysp.

31. Podkreśla ważną rolę, jaką może odgrywać rolnictwo w łagodzeniu skutków zmiany klimatu, ponieważ jest to jedyny sektor, w którym można po niższych kosztach ograniczyć emisje ekwiwalentu CO₂ i zwiększyć wychwytywanie dwutlenku węgla, a przy tym nadal zapewniać produkcję żywności i dochody z działalności rolniczej oraz zatrzymać ludność na obszarach wiejskich.

32. Uważa, że UE musi – w oparciu o strategię „Europa 2020” na rzecz zrównoważonego wzrostu gospodarczego („Zielony Nowy Ład”) i dążąc do tego, by stać się najbardziej proklimatycznym regionem świata – rozpocząć konkretne prace, które utworzą drogę transformacji Unii w gospodarkę niskoemisyjną.

33. Zwraca uwagę, że taka transformacja może się udać tylko wtedy, jeżeli przedsiębiorstwom stworzy się dostateczne możliwości dokonania w stosownym czasie zmian strukturalnych i innowacji, z uwzględnieniem zróżnicowanych struktur gospodarczych i branżowych w państwach członkowskich. Nie można przy tym zapominać o przyjętych przez UE celach w zakresie redukcji emisji.

34. Podkreśla, że tylko oparte na konsensusie porozumienie z podmiotami gospodarczymi pozwoli lepiej sprostać ogromnym wyzwaniom, jakie niesie ze sobą przeciwdziałanie zmianie klimatu na skalę światową.

35. Wskazuje na fakt, że potrzebne są odpowiednie instrumenty, aby zapobiec zakłóceniom konkurencji między państwami, które wprowadziły normy w zakresie przeciwdziałania zmianie klimatu, a takimi, które takich norm nie stosują. Inaczej „ucieczka emisji” może pociągnąć za sobą „ucieczkę” miejsc pracy, zwłaszcza w niektórych sektorach przemysłu.

36. Podkreśla, że także z punktu widzenia polityki gospodarczej konieczne jest zawarcie międzynarodowego porozumienia stanowiącego kontynuację pierwszego okresu realizacji zobowiązań wynikających z porozumienia z Kioto, aby zagwarantować przedsiębiorstwom i państwom niezbędną pewność planowania i pewność prawa, przynajmniej na najbliższe dziesięć lat.

37. Stwierdza, że porozumienie, które zostanie zawarte po pierwszym okresie realizacji zobowiązań wynikających z protokołu z Kioto, będzie miało szansę powodzenia tylko wtedy, jeżeli wyeliminuje się znane niedociągnięcia, zapewniając w ten sposób integralność środowiskową. W przyszłości ograniczenia emisji muszą sprawiedliwie objąć całą światową społeczność, tak by nie powstawały nieproporcjonalnie niekorzystne warunki dla niektórych państw. Dotyczy to zwłaszcza krajów rozwijających się i wschodzących, które muszą otrzymać konkretną pomoc, np. technologiczną i finansową, ze strony państw rozwiniętych.

38. Dostrzega możliwość dzielenia się know-how, którym dysponują regiony państw członkowskich UE dzięki zrealizowanym już działaniom na rzecz walki ze zmianą klimatu, mogącym stanowić przykłady sprawdzonych rozwiązań (transfer technologii i wiedzy). Może to dotyczyć zarówno wdrażania technologii, jak i metod pomiaru, sprawozdawczości oraz weryfikacji działań.

39. Zaleca utworzenie „platformy monitorującej ds. zmiany klimatu”, która byłaby odpowiednim instrumentem służącym wymianie informacji na temat lokalnych i regionalnych działań w walce ze zmianą klimatu oraz wspieraniu ich dalszego rozwoju. W ten sposób można byłoby optymalnie wykorzystać i skutecznie wdrażać w praktyce doświadczenia i wiedzę zdobyte przez władze lokalne i regionalne oraz udostępnić informacje potrzebne UE i poszczególnym krajom do podejmowania działań.

40. Jest zdania, że należy lepiej koordynować negocjacje w sprawie redukcji emisji CO₂ z prowadzonymi ciągle dyskusjami międzynarodowymi na temat różnorodności biologicznej (CBD), przeciwdziałania zmianie klimatu (UNFCCC) oraz pustynnieniu (UNCCD), dlatego też wnosi, by Komisja podjęła inicjatywę w tym zakresie, np. organizując posiedzenie wysokiego szczebla poświęcone trzem wspomnianym konwencjom z Rio.

41. Widzi konieczność pogłębienia współpracy między regionami w zakresie przeciwdziałania ocieplaniu się klimatu i dostosowywania się do zmiany klimatu.

42. Twierdzi, że konstruktywnym sposobem obopólnego angażowania władz lokalnych i krajowych w działania na rzecz przystosowania się do zmiany klimatu jest zawieranie umów nastawionych na osiągnięcie konkretnego rezultatu, w ramach których władze na każdym szczeblu zarządzania mogą dobrowolnie zobowiązać się do działania na rzecz ograniczania zmiany klimatu oraz wspólnie angażują się w działania drugiej strony i przyjmują za nie odpowiedzialność.

43. Uznaje, że porozumienie post-Kioto wymaga – w ramach protokołu z Kioto – zintegrowanej koncepcji działania, która pozwoli uniknąć niekorzystnych interakcji pomiędzy poszczególnymi instrumentami.

Strategia Komisji

Przodująca rola UE

44. Przyjmuje z zadowoleniem zamiar Komisji, by na powrót czynnie objąć przewodnią rolę w międzynarodowych działaniach na rzecz walki ze zmianą klimatu.

45. Podkreśla, że strategia „Europa 2020”, której celem jest zrównoważony wzrost, oznacza przemiany strukturalne prowadzące do gospodarki bardziej wydajnej z punktu widzenia zasobów, bardziej ekologicznej i konkurencyjnej, a w końcu do Europy efektywnie korzystającej z zasobów.

46. Podkreśla, że niezbędne dla tych przemian jest zaangażowanie wszystkich grup społeczeństwa i każdego obywatela na jak najwcześniejszym etapie poprzez wystarczające informowanie oraz zapewnienie przejrzystości, tym bardziej że oprócz zmian technologicznych przemiany te spowodują również przekształcenie obecnego stylu życia.

47. Wskazuje na fakt, że przekształcenie gospodarki w niskoemisyjną, konieczne ze względu na zmianę klimatu, nie może pociągać za sobą niekorzystnych skutków dla społeczeństwa, jeżeli ma spotkać się z jego akceptacją. Oprócz oczekiwanego tworzenia nowych miejsc pracy należy pamiętać o utrzymaniu już istniejących i ewentualnie o ich reorientacji.

48. Zdecydowanie popiera wymienione w strategii „Europa 2020” cele 20-20-20 w zakresie klimatu i energii, w tym także ambitniejszy cel ograniczenia emisji o 30 %, o ile zostaną spełnione konieczne warunki. Jednostronne zobowiązanie do 30-procentowej redukcji powinna poprzedzać bardziej szczegółowa analiza, tak by upewnić się, że europejskie przedsiębiorstwa nie znajdą się w sytuacji niekorzystnej pod względem konkurencyjności. Uważa, że decyzja o przyjęciu celu ograniczenia emisji o 30 % ma ogromne znaczenie, tak więc należy podjąć ją na podstawie dokładnych sprawozdań uzasadniających efektywność ekologiczną i ekonomiczną. Wyraża zaniepokojenie faktem, że przeprowadzone badania, choć prawidłowe pod względem technicznym, mają jednak charakter makroekonomiczny. Uważa za konieczne, by badania te miały również wymiar sektorowy, aby w razie potrzeby można było wyraźniej określić środki wyrównawcze, oraz by podczas ich opracowywania uwzględnić specyfikę krajową państw członkowskich, szczególnie na szczeblu niższym niż krajowy bądź regionalnym.

49. Wyraża zadowolenie, że Komisja zamierza nakreślić główne ścieżki transformacji UE w gospodarkę niskoemisyjną do 2050 r. i nalega na precyzyjne określenie krótko- i średnioterminowych etapów tej transformacji.

50. Zwraca uwagę na fakt, że innowacyjne technologie i produkty należą do czynników o decydującym znaczeniu dla pokonania globalnych wyzwań związanych ze zmianą klimatu. Tylko dzięki innowacyjności można będzie uwolnić potencjał potrzebny do trwałego wzrostu.

51. Zgadza się ze stwierdzeniem Komisji, że konieczne jest skoncentrowanie działań na innowacjach i wczesnym wprowadzaniu nowych technologii oraz odpowiedniej infrastruktury, aby rozwijać przodującą rolę europejskich przedsiębiorstw w zakresie kluczowych technologii.

52. Podkreśla, że dzięki nowoczesnym środkom na rzecz walki ze zmianą klimatu i ochrony środowiska już obecnie w wielu dziedzinach osiągnięto wysoki poziom działań. Trzeba ten fakt uznać i uwzględnić przy ustalaniu docelowych standardów na przyszłość. Biorąc pod uwagę zróżnicowany poziom dotychczasowych osiągnięć, należy zadbać o to, by system działań dynamicznie i uwzględniał daną lokalną lub regionalną sytuację wyjściową.

53. Wskazuje na fakt, że ewentualne niekorzystne skutki restrukturyzacji gospodarki będą szczególnie odczuwalne na szczeblu lokalnym i regionalnym.

54. Dostrzega ogromne możliwości, jakie może przynieść zrównoważony wzrost gospodarczy, między innymi jeśli chodzi o tworzenie nowych miejsc pracy i zapewnienie bezpieczeństwa dostaw energii.

55. Zachęca, by włączyć do planu działań modernizację energetyczną budynków jako jeden z elementów służących zrealizowaniu celów klimatycznych. Zwraca w związku z tym uwagę, że budynki niespełniające wymogów w zakresie efektywności energetycznej powodują znaczną część wszystkich emisji CO₂. Prawie trzy czwarte budynków mieszkalnych to potencjalne źródło oszczędności w tym zakresie.

56. Wskazuje na fakt, że nie będzie można osiągnąć ambitnych celów klimatycznych bez uwzględnienia potencjalnych źródeł oszczędności emisji CO₂ ukrytych w zasobach mieszkaniowych.

57. Podkreśla konieczność zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych w sektorze drogowego transportu pasażerskiego i towarowego.

58. Ubolewa, że w komunikacie Komisji nie mówi się o potrzebie realizacji celów klimatycznych na szczeblu regionalnym. Przewodnią rolę może tu odegrać wspieranie innowacji, badań naukowych i rozwoju na płaszczyźnie ponadnarodowej i ponadregionalnej przez Europejski Instytut Innowacji i Technologii (EIT) i działającą w jego ramach wspólnotę wiedzy i innowacji „WWiI – Klimat”.

59. Podkreśla w tym kontekście rosnące znaczenie zawieranych między regionami i przedsiębiorstwami sektorowych lub międzysektorowych sojuszy na rzecz energii i klimatu, takich

jakie uczestniczyły już w procesie negocjacji kopenhaskich. Sojusze te trzeba rozwijać w sposób celowy, tak aby intensywniej i jak najszybciej opracowywać i wdrażać technologie niskoemisyjne. Główna rola przypada tu decydom szczebla lokalnego i regionalnego oraz małym i średnim przedsiębiorstwom (MŚP). Najlepszym przykładem realizacji zasady działania oddolnego jest szybkie i skuteczne przekazywanie informacji zainteresowanym podmiotom znajdującym się w podobnej sytuacji.

60. Wskazuje na fakt, że na szczeblu regionów podejmowane są liczne inicjatywy służące krzewieniu w społeczeństwie idei przeciwdziałania zmianie klimatu. Można tu wymienić np. regionalne strategie zrównoważonego rozwoju czy sojusze między władzami lokalnymi, regionalnymi i przedsiębiorstwami. Komitet zdecydowanie deklaruje gotowość do przekazania zainteresowanym podmiotom doświadczeń zgromadzonych w ramach tych projektów.

61. Przyjmuje w związku z tym z zadowoleniem inicjatywę Porozumienia Burmistrzów, by do 2020 r. zmniejszyć emisje CO₂ w ponad 2 150 miastach europejskich o ponad 20 %. Dlatego też uważa Porozumienie Burmistrzów za kluczowy element zrównoważonej polityki energetycznej i klimatycznej i zdecydowanie je popiera oraz zakłada, że udostępnione zostaną niezbędne środki w celu rzeczywistej realizacji wytyczonych celów.

62. Uważa, że już w momencie tworzenia uregulowań należy dążyć do równowagi między ścisłym przestrzeganiem ochrony środowiska a ogromnym kosztem walki ze skutkami zmiany klimatu spoczywającym na wyspach i regionach oddalonych lub szczególnie wrażliwych na to zjawisko i całkowicie zależnych od transportu, które jednak dokonują znaczących wysiłków w zakresie ograniczania emisji dwutlenku węgla, np. dbając o rozwój w dziedzinie energii odnawialnych.

Wprowadzenie w życie porozumienia kopenhaskiego

63. Jest zdania, że w porozumieniu kopenhaskim ustalono ważne podstawy przyszłej, prawnie wiążącej umowy. Są to zwłaszcza: przyjęcie celu 2 °C, dobrowolne wyznaczenie przez państwa wiążących celów w zakresie ograniczania emisji, wiążące deklaracje dotyczące szybkiej pomocy finansowej dla krajów rozwijających się oraz wiążące deklaracje co do wymogów finansowania długofalowego.

64. Zgadza się, że przedstawienie przez kraje rozwinięte i rozwijające się, które są odpowiedzialne za ponad 80 % światowych emisji gazów cieplarnianych, konkretnych celów dotyczących ograniczenia emisji jest niezwykle ważnym sygnałem.

65. Podziela pogląd, że gotowość do działania państw, które podały do wiadomości swoje zobowiązania w zakresie ograniczenia emisji, nie przekłada się na takie wartości liczbowe, które wystarczyłyby do osiągnięcia celu 2 °C.

66. Z zadowoleniem przyjmuje fakt, że także kraje rozwijające się poczuwają się do odpowiedzialności i zapowiedziały podjęcie działań, choć działania te nie zostały jeszcze ocenione pod względem merytorycznym.

67. Podkreśla, że w procesie dalszych negocjacji na forum ONZ niezwykle ważne jest precyzyjne określenie celów i rozwiązań ustalonych przez państwa rozwinięte, wschodzące i rozwijające się, co powinno przynieść przejrzyste pod względem ilościowym i jakościowym, zrozumiałe i mierzalne metody ich realizacji.

68. Jest zdania, że delikatne zadanie monitorowania, przedstawiania sprawozdań oraz weryfikacji (MRV) można zrealizować skutecznie i w sposób możliwy do przyjęcia dla wszystkich zainteresowanych stron tylko wtedy, gdy będą obowiązywały takie same, przejrzyste warunki dla wszystkich uczestników. Uważa, że odpowiedni do tego celu jest system, którego podstawą będą kryteria minimalne ustalone wspólnie na forum ONZ, jednak którego realizacja i dostęp do informacji będą opierać się na szczeblu krajowym.

69. Z zadowoleniem przyjmuje propozycję Komisji, by wspierać współpracę z krajami rozwijającymi się, które są zainteresowane programami budowania na poziomie regionalnym zdolności w zakresie monitorowania, sprawozdawczości i weryfikacji.

Szybko uruchamiane finansowanie

70. Przyjmuje z zadowoleniem przewidziane w porozumieniu kopenhaskim udostępnienie w latach 2010–2012 kwoty, która powinna wynieść 30 mld USD, na szybką pomoc finansową przyznawaną na środki łagodzące i dostosowawcze w krajach rozwijających się.

71. Widzi pilną potrzebę jak najszybszego wdrożenia pomocy finansowej, którą obiecano w Kopenhadze krajom rozwijającym się.

72. Przyjmuje do wiadomości, że Rada Europejska ustaliła wkład UE i jej państw członkowskich na 2,4 mld EUR rocznie i przypomina, że szybkie wdrożenie pomocy ma zasadnicze znaczenie dla wiarygodności UE.

73. Wzywa do wspierania i rozwijania partnerskiej współpracy UE na poziomie regionalnym z miastami, prowincjami, regionami i stanami państw rozwijających się i wchodzących. Apeluje w tym kontekście, by szybko uruchamiane finansowanie opierało się na istniejących działaniach i inicjatywach, tak by uniknąć opóźnień.

Finansowanie długofalowe

74. Przyjmuje z zadowoleniem zapisaną w porozumieniu kopenhaskim perspektywiczną długofalową strategię finansowania, która przewiduje przeznaczenie na ten cel 100 mld USD rocznie do roku 2020.

75. Popiera propozycję Komisji, by finansowanie to pochodziło z różnych źródeł.

76. Podkreśla, że w odniesieniu do przyszłego międzynarodowego systemu finansowania naczelną zasadą powinna być przejrzystość dla wszystkich uczestniczących, dla sponsorów i beneficjentów, zwłaszcza przy realizacji projektów.

Rozwój międzynarodowego rynku emisji dwutlenku węgla

77. Podkreśla, że długofalowy rozwój i ugruntowanie międzynarodowego rynku emisji dwutlenku węgla w oparciu o system handlu uprawnieniami (system *cap-and-trade*) to najbardziej skuteczny polityczny środek regulacyjny służący transformacji gospodarki w niskoemisyjną i racjonalnie wykorzystującą zasoby.

78. Podziela zdanie Komisji, że międzynarodowy rynek emisji musi opierać się na kompatybilnym i porównywalnym systemie i że należy od samego początku uwzględnić to w dalszych międzynarodowych negocjacjach w sprawie klimatu.

79. Podkreśla, że dzięki powstaniu rynku opartego na mechanizmie czystego rozwoju udało się uwrażliwić podmioty gospodarki prywatnej na całym świecie na kwestię ograniczania emisji, wspierać kontakty między nimi i motywować do innowacji.

80. Opowiada się, podobnie jak Komisja, za koniecznością dokonania oceny i przeprowadzenia reformy mechanizmu czystego rozwoju, na wypadek gdyby wielkie kraje wschodzące, takie jak Chiny, Indie, Afryka Południowa i Brazylia, nadal nie mogły przyjąć wiążących celów w zakresie redukcji emisji.

81. Popiera zatem zaproponowany przez Komisję plan, aby we współpracy z zainteresowanymi krajami rozwiniętymi i rozwijającymi się oraz w oparciu o przepisy obecnie obowiązującego prawodawstwa dotyczącego unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji, rozwinąć mechanizmy sektorowe. Do tego czasu należy poprawić wymogi jakościowe dotyczące jednostek redukcji emisji pochodzących z mechanizmów opartych na projektach.

82. Podziela pogląd, że środki finansowe pochodzące z międzynarodowego rynku emisji dwutlenku węgla należy wykorzystywać także na wspieranie projektów w krajach rozwijających się.

83. Uważa ponadto, że powinno się przekazać znaczną część zysków z unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji do dyspozycji władz lokalnych i regionalnych, aby mogły one na miejscu wdrażać stosowne środki łagodzące i dostosowawcze.

Wnioski Komisji

84. Podobnie jak Komisja uważa, że porozumienie kopenhaskie, będące wynikiem konferencji klimatycznej na forum ONZ z grudnia 2009 r., nie spełniło pokładanych w nim pierwotnie oczekiwań. Niemniej jednak stało się jasne, że międzynarodowa społeczność państw ma świadomość pilnej potrzeby działania.

85. Uważa za ważne, by Komisja, proponując etapy działań w perspektywie krótko- i średnioterminowej, a zwłaszcza środki z nich wynikające, należycie uwzględniła zasady pomocniczości i proporcjonalności z punktu widzenia regionów. Należy dążyć do tego, by ustalenia te były wiążące, a jednocześnie nie naruszały niezależności uczestniczących podmiotów.

Rola władz lokalnych i regionalnych

86. Zdecydowanie podkreśla rolę władz lokalnych i regionalnych w walce ze zmianą klimatu oraz łagodzeniu jej skutków dla ludności, obecnie już nieuniknionych. Państwa członkowskie muszą zachować swobodę decyzji w tej dziedzinie, m.in. ze względu na fakt, że skutki zmiany klimatu są bardzo różne w różnych regionach.

87. Ubolewa mocno, że w komunikacie Komisji nie mówi się o potrzebie działania na szczeblu lokalnym i regionalnym.

88. Uważa za niezbędne, by we wszystkich zawieranych w przyszłości porozumieniach w sprawie polityki przeciwdziałania zmianie klimatu należało uwzględnić kluczową rolę władz lokalnych i regionalnych.

89. Przyjmuje z dużym zadowoleniem zaangażowanie działających już sieci na szczeblu niższym niż krajowy oraz wzywa Komisję i Parlament, by uwzględniły ich stanowiska w następnych międzynarodowych negocjacjach w sprawie zmiany klimatu.

90. Z zadowoleniem przyjmuje istniejącą już współpracę różnych regionów europejskich z krajami rozwijającymi się i krajami wschodzącymi.

91. Podkreśla, że europejskie wielowymiarowe podejście do przeciwdziałania zmianie klimatu na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym może służyć jako przykład spójnej koncepcji działania, a także jako wzór dla krajów spoza Europy. Istotnymi warunkami są tu przejrzyste, międzysektorowe struktury oraz skuteczny system finansowania dostępny dla samorządów lokalnych i regionalnych.

92. Wzywa do tworzenia warunków umożliwiających międzynarodowe kontakty na szczeblu lokalnym i regionalnym i do ukierunkowanego wspierania takich kontaktów. Fora wymiany doświadczeń, dostępne dla zainteresowanych podmiotów wszystkich szczebli, mogą służyć budo-

waniu trwałego i otwartego dialogu mającego na celu skuteczne przeciwdziałanie zmianie klimatu.

93. Apeluje, by umożliwić strukturom organizacyjnym szczebla niższego niż krajowy w państwach członkowskich wykorzystywanie możliwości i stosowne podejmowanie odpowiedzialności, z uwzględnieniem specyfiki regionalnej.

94. Ponownie wskazuje na fakt, że potrzebne są dodatkowe środki finansowe na realizację działań łagodzących i dostosowawczych na szczeblu lokalnym i regionalnym.

95. Wzywa Komisję do przedstawienia propozycji, w jaki sposób zapewnić dostateczne finansowanie dla podmiotów zaangażowanych w walkę ze zmianą klimatu i zachęca do przeprowadzenia w tej sprawie konsultacji z państwami członkowskimi.

96. Podkreśla, że zmiana postaw i wartości prowadząca do zachowań proklimatycznych i oszczędzających zasoby może dokonać się tylko w samym społeczeństwie i wyraźnie wskazuje w związku z tym na rolę obywateli. Bez ich udziału nie da się osiągnąć ambitnych celów w dziedzinie klimatu.

97. Podkreśla, że strukturalna transformacja gospodarki w niskoemisyjną musi odbywać się w sposób niepowodujący niekorzystnych skutków dla społeczeństwa.

98. Podkreśla w związku z tym, że jego członkowie, ze względu na bliski kontakt z obywatelami, mają najlepsze możliwości wpływania na zmianę postaw społecznych, poprzez informowanie, interakcję i prezentowanie wzorcowych zachowań; mowa tu także w szczególności o ciągłym kształceniu i szkoleniu zawodowym pracowników.

99. Deklaruje gotowość wspierania Komisji jako solidny partner w przeciwdziałaniu zmianie klimatu i łagodzeniu jej skutków oraz przekazywania zainteresowanym podmiotom doświadczeń z projektów realizowanych na szczeblu regionalnym.

Bruksela, 1 grudnia 2010 r.

Przewodnicząca
Komitetu Regionów
Mercedes BRESSO